

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.			
Egy evre . . .	10 kor. — fill.	Egy evre . . .	16 kor. — fill.
Fél evre . . .	5 . . .	Fél evre . . .	8 . . .
Negyed evre . . .	2 . . . 50.	Negyed evre . . .	4 . . .
Egy óra . . .	— . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70 . . .
Egyeszesam ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Debreczeni gazdák a Székelyföldön.

A gazdasági egyesület határozatából kifolyólag értesülünk, hogy a tevékeny és derék gazdasági egyesület, mely a gazdaképzésnek és értelmiség nevelésének fontos kérdését irányelvül tűzte ki, mint más években, úgy az idén is rendez tanulmányi kirándulást.

Helyeseljük, dicsérjük ezt az elhatározást, mert az ország viszonyainak, a nemzeti életnek és küzdelmeknek minél szélesebb körben való ösmerése a legtanulságosabb, okulásokban gazdag iskola minden magyar gazdára. Amely viszonyok felől azelőtt halvány sejtelmek avagy tévesztett alapon épített fogalmak voltak, most meztelen valóságokban tárulnak fel előtte, egyformán szerevén tanulságos okokat egyik helyt a züllés fölötti megdöbbenésre, másik határon a küzdelmes, a sikerekben gazdag nemzeti munka fölötti buzdulásra és a látott hasznos példák követésére . . .

Mi tehát őszintén helyeseljük és dicsérjük azt az elhatározást, hogy a debreczeni gazdasági egyesület tanulmányutjának iránypontjául a székelyföldet jelölte meg. A nemzetünket, fajunkat sorvasztó sebek a százados közáldozatokban gyöngült nép magára hagyatottsága miatt állandóan vérzenek és növekednek; de másrészt az ősi faji erények és erő hatalmasan nyilvánuló példái meg bizodalmatgerjesztenek a gyökerében támadott nemzeti létküzdelem iránt.

A kövér alföld magyar gazdája, ki ekéjének egyszerű barázdáiból emeli ki a gazdag tápláló erőt, amaz ösztövére hegyek között bámulva látja a végnélküli küzdelmet, melyet a maroknyi székely feszített izmokkal folytat, míg a rejtekből napfényre hozza hegyek, erdők, kavicsos rónák, tolyók kincseit; még hozzá agyarkodó, tervszerűleg szervezett és együtt tartott idegen fajok faldosó terjeszkedésével is szembeállva.

És a kövér alföldi magyar gazda a tüzhelynél ösmervén meg a darócruhás ösztövére székelyt, lehetetlen, hogy a testvéri részvét és rokonszenylánggra ne lobbantsa lelkét. Az így támadt, a testvér lelkekből kisugározó melegség és fény állandó kapocs lesz

a rónák magyarja és a hegyek sudaras törzsű székelysége között, mely ezeresztendőn át volt bizonyos és biztos pajzsunk, védőseregünk; de most a változott idők közepette, a százados küzdelmekben, a magára hagyatottság miatt ernyedten, a székelység nyer erős támasztékot az alföld gazdáinak kérges kezében, igaz szeretetében, érdeklődésében. A görnyedt, de szívós székely közeledő testvéreit látván, de érezvén azt is, hogy ime nincsen árva sorsban magára hagyatva, ismét kiegyenesedik és a régi erős legény lesz a gáton.

És mégha a székelyföld gazdasági és munkás viszonyainak tanulmányozása során a kívánatos nagyobb méreteken nem is valósíthatnák meg a székelyföldi kirándulás céltudatos, hazafias, derék rendezői, hogy székelymunkásoknak a magyar alföldre való szerződésével a magyar nemzet erejét fokozó helyes irányba tereljék a székely munkásság kivándorlását, melyet Oláhországban tunyha ellenséges faj olvaszt magába, a magyarság veszedelmére számban és értelemben ekként emelvén erejét, mondom, ha a székelyföldi munkásoknak az alföldre való szerződésével teljes és kívánatos sikert nem is érünk el, én vívmánynak, az ébredés hajnalának, a jobb jövőhöz vezető céltudatos törekvésnek és alapnak tekintem e kirándulást is.

A debreczeni gazdák eddigi tanulmányutjaikon csak a magyar fajnak virágzását, emelkedését látták, míg most olyan szomorú helyeket látnak és tapasztalnak, hol férgek rágnak a nemzet életfájának gyökerét, hol a magyarság pusztulása ötlik lépten-nyomon szembe, hol az ősi nemzeti bástyák és barázdák helyén a szervezett, együttartó, ellenséges idegen fajok építik és erősítik hódított váraikat, szagatják az ősi magyar földből az idegen, az ellenséges erőket gyarapító barázdákat, honnét reményvesztetten, koldusbottal széledszét a tolakodó idegen hordák elöl az ősi magyar faj . . . És mindezeket látván, hiszem, hogy a basahalmon túl látni nem igen szerető debreczeni és egyéb alföldi magyar gazda, ki ma még jobblétnak örvend, de kinek a nyakára előbb-utóbb szinte rázudul az idegen áramlat, ha csak a magyarság közös erővel, egymás megértésével, segítségével nem emel ellenök védőgátakat, ez a magyarság okulván:

többé, jövőre közönyösen kuczkójába huzódva, pipájából kényelmes bodorfüstöt fujva, összefont karral nem nézi a duló harcot, hanem a fajta iránt szivből, szeretettel érdeklődik és ahogy a szükség kívánja segítőkéz nyújt, majd buzdit és a közönyt megvetvén, a forgácsolt hatalmas erőket egyesítvén, a székelyt sem licizálják ki honából, s diadalmaskodik ellenségein a magyarnemzet, mely ha összetart, ha érti, ha szereti, ha segíti egymást, ma is vezérel és uralkodik a bérczes, rónás, négyfolyós szép, szent hazában. . . . Kívánom tehát, hogy a feladata magaslatán álló debreczeni gazdasági egyesület minél nagyobb gazdasereget toborozzon a székelyföldi tanulmányutra; mert a hány gazda elindul e seeregben, annyival több fölvilágosodott apostola lesz a nemzeti nagy szervezetkezés és összetartás éltető szent eszméjének.

ifjabb Móricz Pál.

Működik a bécsi láthatlan kéz.

— A Gotterhalte egy honvéd akadémiában. —

A debreczeni „Szabadság”, mely tudvalevőleg a kormánypárt helybeli hivatalos lapja, olyan becsülendő őszinteséggel és magyaros nyíltsággal ítéli meg a Gotterhaltes legujabb bécsi botrányt, melyet a „Debreczen” tegnapi számában megtattunk érdeme szerint, hogy mi közöljük is a Sz-g cikkét.

Közöljük pedig azért is, mert kiáltó bizonyossága annak, hogy a Gotterhalte ránk erőszakolását és az ebből támadt fölhaborító legujabb pécsi botrányt minden takaros magyar ember, pártkülönbség nélkül, egyforma fölháborodással ítéli meg és utasítja vissza. Végzetes konokság tehát, hogy mégsem akarnak ebből érteni azok a Gotterhaltés nagy jó urak, akik pedig, midőn szorul a kapezajok, mindig hozzánk fordulnak és a csatákban a rebellis Rákóczit is huzatják a bandával a magyar bakának.

„Kicsapott honvéd fiúk” című irány-cikkelyében ezeket írja a kormánypárti laptárs:

A Gotterhalte minden hangjához fekete bün és sárga gyüleet emléke fűződik.

Mire való ezt az utált osztrák néphimnuszra erőszakolni a magyarra?

Hiszen előbb folyhat visszafelé a Tisza vize, előbb zsugorodhat össze hortobágyi homokbuczkává a lomnici csucs, mintsem hogy magyar ember a Gotterhaltét megszeresse.

És a pécsi honvéd hadapród iskolában mégis azt kívánták a magyar fiuktól, hogy márczius 24-én, a mi legszentebb ünne-

pünkön a Gotterhaltét énekeljék. Nem tün-
tettek ellene. Nem lazadtak fel. Csak nem
énekelték. És ezt a hallgatasukat elárulta,
besugta egy Teszlics Péter nevű horvát
nemzetiségű növendék. És hallgatasukért a
magyar fiuk azzal lakoltak, hogy kicsapták
őket, és rögtön el is távolították az inté-
zetből. Szinte hihetetlen, hogy ily eszközök-
kel akarják józan eszű emberre a Gotterhal-
tét magyar földre nézve kellemessé, eltűrhe-
tővé tenni.

Őszintén szólva, mi nem bánjuk, hogy
ekkora szigorúsággal büntették meg azokat
a magyar fiukat, akik a Gotterhaltét már-
ezius 15-én nem énekeltek. Mert a fiuk
majd csak kiheverik ezt a csapást. Más
pályára lépnek és, derék becsületes, hon-
polgárok lesznek. Ellenben az ilyen példa-
adás végkép lehetetlenné teszi, hogy a ma-
gyar nemzet a Gotterhaltét bevegje. A
nemzeti érdek szempontjából tehát határo-
zott nyereség az a pécsi szigorúság; mert
kinyitja minden magyar ember szemét és
ráfogja vezetni még a leghiggadtabb haza-
fiakat is arra a meggyőződésre, hogy Ma-
gyarország területéről a Gotterhaltét minél
hamarabb végkép ki kell irtani.

A ki figyelemmel kíséri szerény írá-
sainkat e rovatban, nem foghatja ránk, hogy
nemzeti tulzok, szenvedelmes 48-asok va-
gyunk. De már ez a Gotterhaltés komédia
több, mint amennyit magyar ember nyu-
godtan lenyelhet.

A magyar nemzetnek és Magyarországnak
semmi szüksége nincs ily fölösleges iz-
galmakra s nem tesznek jó szolgálatot sem
a hadseregnek, sem a békes megfontolás
államférfiúi kötelességet teljesítő politiku-
soknak azok, a kik a haza határain belül
minduntalan falra festik a Gotterhaltét, mely
igy lassan igazán feketébb lesz, mint a mi-
nőnek festik.

A kormányparti lapárs ezen cik-
kére kevés a megjegyzésünk. Őszintén
szólva, igenis veszteség a magyarságra,
midőn ily becsületes érzésű, hazafias
gondolkodású ifjakat kiüldöz az idegen
zsoldos szellem a honvédségből és oly
egyéneket csempész helyökre, a kik a
Gotterhaltét és a hozzáfűződő szelle-
met és gondolkodást a magyar királyi
honvédségben is fentartják és terjesz-
tik. Nyilvánvaló tehát, hogy nemzeti
veszteség oly magyar elemeknek a ki-
szorítása és kicsapása a honvédtiszt-
káról, amilyeneknek ezek az önérze-
tes, negyedéves pécsi katonai növen-
dékek is mutatkoztak, kik midőn nem-
zetünk arczulítéséről volt szó, önma-
gukat aldozták fel. Mert ezt a kicsapa-
tást nem oly könnyen heverik ki ezek
a derék magyar ifjak, kiket, midőn a
pályaküszöbén állottak, egy szép reg-
gelen azért dobtak ki a nincsetlenségbe,
mert magyar mivoltukat nem tagadták
meg. Ez bizony súlyos erkölcsi csapás a
magyar föld ifjaira, hogy alkotmányos,
független országban ilyesmi is megtör-
ténhetik; ámde anyagi helyzetük is
válságos, nehéz, mert egyrészt új pá-
lyaválasztás nehézségeivel kell meg-
küzdeni, másrészt a katonaköteles kor-
ban a kicsapott tisztjelöltekre a köz-
katonai szolgálat is vár, a mely ismét
kiszolgáltathatja őket a Gotterhaltés
szellem valamelyik gyűlölködő vak-
eszközének.

Egyébként a honvédelmi minisz-
ter rendelete alapján a következő öt
becsületes magyar negyedéves növen-
déket csapták ki a honvéd hadapród
iskolából: **Pappel Kálmán, Wlassits**
Károly, Nagy Gyula, Lotz Pál és Pin-
tér Pál negyedéves növendékeket;
mert márczius 15-dikén a templomban
hallgattak, a helyett hogy magyar mi-
völtük daczára a Gotterhaltét dudálták
volna . . .

Azt a növendéket pedig, ki baj-
társait **beárulta**, mert nem énekeltek a
magyar szabadság születésnapján a
gyűlölt dalt, **Teszlics Péternek** hívják.
Származására horvát. Az ő nevét is
jó lesz észben tartani. Bizonyosan
fényes pályafutás vár reája . . ., mert
ebben a szép, alkotmányos hazában
egyedül a magyarnak, a becsületes,
igaz magyarnak kell mindig a rövi-
debbet huzni; így akarja ezt a bécsi
kéz, mely a Gotterhalté hangjainál
uszítja ránk a hóhérait.

(—cz—l.)

Felhívás az alkohol elleni küzdelemre.

Írta: **Doctor Veridicus.**

A mi társas együtt élésünk gyakran
készletli az egyént kellenél többet inni;
készletli akkor is inni, midőn arra nem érez
készséget; de aki meg hozzá némi hajjam-
mal is bír: elbukik a sok készletés folytán.
Szerintem, ha nem teljes is a meg-
győződése valakinek az alkohol ártalmas
volta felül — bornemisszának érdemes lennie
csak azért is, hogy a társadalmi kényszert
megtörni segítse, már csak a gyengék ked-
véért is. Gondoljuk meg csak, hogy iszákos
szülők gyermekében meg van az öröklött haj-
lam a rosza. Már most ha hozzájárul az
alkohol idegbontó közvetlen befolyása: el
kell esnie és bűnössé lesz. Életét tömlőzben
vagy javító intézetben, sőt bitófán kell ve-
geznie.

Azért jaj annak, aki embertársát
ivásra készíti! Társadalmi szokásai és sza-
bályai az alkoholista köröknek bűnösöket és
züllötteket nevelnek, és börtöneinket és men-
házainkat töltik meg.

A bűnöst sújtja a törvény szigora; de
ők a bűntársak, sőt a bűnre csábítók meg-
szabadulnak, sőt megvetéssel dobják ki kö-
rükből, kit annyira szívesen láttak és bűnbe
vittek.

Nálunk a szeszés italok élvezete még
napról-napra fokozódik, nap nap mellett új
korsmák, kimérők, újabb és újabb alkoho-
lista társaságok — keletkeznek, mindenféle
hangzatos czímek alatt. Az állam, a városok,
sőt községek járnak elől a rossz példával
azon rut önző ürügy alatt, hogy ezzel köz-
jövödelmeiket fokozzák.

Ez önzés annyira uralja nálunk ma
már a helyzetet, hogy es k nem megbénítja
a hatóság erejét a részegség által állatiassá
sülyedt egyénekek szemben. Maga a nép is
ma már nem hogy megbotránkozva, utá-
lattal fordulna el az ilyen állattá sülyedt,
négykézláb tántorgó, dülöngő részeg alaktól,
bizonyos megelegedett mosolylyal védelmében
részesei.

Elérkezett rég az idő, hogy nálunk ez
az irányzat megszűnjen, az állam és tár-
sadalom Svéd Norvégországi minta sze-
rint járjon el, de hogy ezt elérhessük, előbb

néhány hatalmas hívó szózatnak kell el-
hangzani mértékleteségi egyesületek létesí-
tése tárgyában. Csak ha ilyenek országszerte
létezve megerősödnek, leszünk képesek a mai
állami és társadalmi helytelen irányzatot si-
kerrel megostromolni.

Egyesek szava elhangzik, de ha a tár-
sadalom minden rétegeből tömörülnek, ha
segítséggel hívjuk különösen a nőket olyan
aromatát teremthetünk, mely gátat nem
ösmerve, utjaból minden akadályt elmozdít,
ellentállás nélkül viszi diadalra a mértékle-
teség eszméjét.

Német országban ujaoban ez irányban
az orvosikar indított mozgalmat, mely hatal-
mas arányokban terjed a „Kék kereszt“
jele alatt. Ott a tanítói karban is gyökeret
vert e mozgalom, kik önmaguk egyesülvén,
oda kívánnak hatni, hogy már zsenge koruk-
ban kioktassák a gyermekeket az alkohol
veszes hatására és elidegenítsék őket a sze-
szes italok élvezésétől.

Nálunk mindezt meg csak kezdenünk
kell. Hiába mondjuk (mintha hallanám) ellen-
vetés képen, hogy de lát a bor? Ez Isten
adománya, tehát fogyasztása istenes dolog!
Jól van! Istenadománya a bor, amint a
szőlőtől megterem, de az ebből pokoli erje-
dással nyert szeszek, emberi, sőt ördögi al-
kotások.

Ebredj magyar nép, mert már a rom-
lás szélén állasz. Ragadd ki magad az
ördög-alkohol karjaiból. Meg nem késő, még
visszanyerheted aczelizmaidat a józanul gon-
dolkozó elmédet és vele jötedet és belső
hazibekedet is.

Kíserelje meg mindenki előbb önmagán
és ne igyon vagy négy hétig, mily kellemes
jó érzés. Mennyivel több lesz munkakedve
és ereje.

Pénze is megmarad es annak tudatára
fog ébredni, mily üres, unalmas és karos
időtöltés a koreszmázás.

Ott is a koreszmában nem-e csak az
ivás közben jön meg a jókedv, tudniillik, ha
már eszet megbontotta az alkohol mérgével.
Míg a tarsas körökben hasznos magán vagy
közügyekkel szórakozó vidam, kipirult egész-
séges arcokat látni, addig a koreszmák füstös
bűzös levegőjében összefüggés nélkül larmá-
zó, kiabáló, kurjongató, vérbe borult szemű,
réveteg tekintetű, kekes vörös duzzadt arcu
alakokat szemlélni.

A szesz, igaz, szintén felizgatja a ke-
délyeket, de ez nem a minden jó és ne-
mesért hevülő, lángoló izgalom, hanem aféle
vesztett szenvedélyek kitörő izgalma, mely
csak rosszat, czivakodást, gyűlölködést, sőt
bűnöket szül.

A szoczialisták, mint nekem egyik ve-
zérük elmondotta, azért igyekeznek gyüle-
seiket lehetőleg szabad ég alatt tartani, hogy
ettől óvják egymást; de úgy tudom, már
náluk is üdvös alkohol ellenes mozgalmat
indítottak kebelükben; segítse őket ebben
az Isten!

A zsidóságnak annyi évezredek elnyo-
matása és üldöztetésében szerintem legha-
talmasabb fegyvere a mértékletesség volt,
mely nélkül rég nyoma is eltűnt volna. Egy
nagyon izgatott antisemita gyűlésen hallot-
tam kiváló egyéntől szónoklatában elmon-
dani, hogy nem erőszakosság, nem guny és
szidalmakkal fogjátok a zsidót legyőzni, ha-
nem tökéletes mértékleteséggel a szeszés
italok élvezetében. Hagyjatok fel az ivással,
legyetek józanok és győzni fogtok, mert a
zsidó legnagyobb ellensége a mértékletes.
Nálunk ezt sem mondhatná senki, mert itt
iszik biz az is kellenél jóval többet; de
elég jellemző, hogy itt leírjam. Csak ott hol
az alkohol elveszti uralmát, lehet béke és
egyetértés és ha mérsékelhetjük hazánkban
a szeszés italok élvezetét: nyugalmat, meg-

könyvek tanúsága szerint a labanczok a városi levéltár feldolgoása alkalmával az összes Rákóczi korszakra vonatkozó okmányokat és egyéb dolgokat megsemmisítettek. Azonban a kiállítás rendezősége által fentebb megjelölt két okmányt megtalálta Konecz Ákos, sőt az egyiknek hiteles magyar fordítása is meg van. Ezenkívül a levéltárban van még két régi Rákóczi korabeli nehéz fegyver és nyancsák a városi magánlevéltárban őrzik azt a híres birói széket, melyről a Rákóczi korszakban Debreczen jeles főbírái Dobozy és Komáromy bírák a törvényt tették; más figyelembe vehető nagyobb, becsebb ereklyét nem találtak eme vitézi korból. Feljegyzések ugyan fordulnak elő a Rákóczi korszakra vonatkozólag az akkori városi jegyzőkönyvekben, de miután ezek különös jelentőséggel nem bírnak, a kiállításra nézve sincsen jelentőségük. A többi kikutatott ereklyét, tárgyat és irást a tanács a napokban küldi el Kassára.

A városházáról.

Csóka Samu tanácsnok hivatalos ügyben Budapestre utazott. — Szabó Kálmán tanácsnok, ugyancsak hivatalos ügyben, ma délután Budapestre utazik.

Épül a Kaba-Nádudvari vasút.

A Kabáról Nádudvarra tervezett vasút építésének munkálatait megkezdték. A vasút építés vállalkozója, Berger Jenő, az ünnepek után megkezdte a rendszeres munkálatait is, úgy, hogy az ősszre teljesen elkészül és átadják a forgalomnak Hajdúvármegye eme legújabb helyiérdekű közlekedési eszközét.

Hogyan készül a péksütemény?

A debreczeni munkássztrájkból a pékmunkások is kivették részüket. Második hete, hogy a sütőmunkások és segédek beszüntették a munkát, a mit bizony a péksüteményhez szokott közönség is megszenved; de jobb ez így; mert legalább feltárulnak a közönség előtt a pékmunkásság nyomorúságai, melyeknek, bár, öntudatlanul, osztályosa a fogyasztó közönség is. Most már a fogyasztóknak is követelni kell a jelen állapotok megváltoztatását, mert ha csak fele, negyede igaz is azon röpdülő írásban foglalt vádaknak és panaszoknak, mely röpdülő írással, nyomtatványnyal a sztrájkoló sütők hatos bizottsága (Nyugoti-ut 26.) elárasztotta a város utcáit, ki is ragasztgatva azt, akkor tovább nem tűrhető, szörnyűséges, piszkos állapotok uralkodnak a debreczeni pék- és egyéb sütőműhelyekben és csodálnunk kell a rendőrhatalóság és a felügyelésre hivatott körök szembehunyását, a mely ily állapotokat csak egy percig is megtűrte és megtűr. Ha csak a legkisebb részben is igazaknak bizonyulnak ezek a nyilvánosság előtt, nyomtatvány útján emelt és terjesztett vádak, ez esetben az ellenőrző hatóság vétkes nemtörődőségét és a pékmesterek lelkiismeretlenségét eléggé pellengérezni nem lehet; hisz a sztrájkoló sütők hatos bizottsága által kiadott vádirásból, nevek, esetek megnevezésével, viszonyok leírásával oly borzasztóságok tárulnak elénk, melyeknek ha

csak kisebb része igaz is, az is elég a pékműhelyeket, honnét a fogyasztó közönség ezrei táplálkoznak jöhízemüleg, az undok disznóólakkal egy vonalba súlyeszteni. Nem vesszük készpénznek e keserű vádlevél minden sorát, de hogy a pékműhelyeknél nem tűrhető, undorkeltő, egészségellenes „rut visszaélések“ bőven fordulnak elő a kizsákmányoló kapzsiság miatt, erre vonatkozólag tapasztalatunk majdnem mindnyájunknak van és azért (a vádlevélnek azon leleplezéseit, a neveket, az undort keltő, fölháborító leírást nem részletezve) a fogyasztó nagy közönségnek is főérdeke, hogy a munkások példásan és kifogástalanul tiszta műhelyekben dolgozzanak, tiszta hálósobákban pihenjék ki faradalmukat. A törülközőt se sajnálják tőlök, és hogy pokoli hőségben ne gyurassák bele a 16-20 órán át dolgozó sütők verejtékét a közhasznalatra szánt süteményekbe. Az állításaiert felelősséget vállaló hatos bizottság a leírhatatlanul rutviszsaélések borzongató sorozataival és állapotával az összes debreczeni iparszerű sütőműhelyeket bélyegzi és vádolja, hogy mennyi igaz ezekből a vádakból, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy elbíráljuk, de a a vádak elhangozván, kötelességünk a hatóságot, az illetékes köröket a partatlan, a szigorú, a megnyugtató eljárásra felhívni még a mesterurak ellen is, kik utóvégre elég busas hasznót szednek a jámbor fogyasztók ezreitől, úgy hogy annak az igényeit is kifogástalanul szolgálják és munkásaik iránt is méltányosak legyenek.

Debreczen egészségügye.

Debreczen város mult havi egészségügyi viszonyairól dr. Sárváry Gyula referált a közigazgatási-bizottság ülésén. A közegészségügyi viszonyok a jelentés szerint kedvezőtlenebbek voltak, mint az azt megelőző hónapban. A megbetegedések és halálozások nagyobb számban fordultak elő a ragályos betegség is gyakoribb volt. Ragályos betegségek közül a kanyaró és az influenza erősen uralkodott. Ronesoló toroktobbán 6, kanyaróban 3. hasihagymazban 1 haláleset fordult elő.

Helyreigazítás a husvéti legátiókra nézve.

Tegnapi számunkban azon megjegyzéssel közöltük a husvéti legetasuk névjegyzékét, hogy évről-évre kevesebb ref. egyház kér ünnepkövetet, amely körülmény az egyházak elszegényedését bizonyítja. Most azonban a szeniori hivatalos kimutatásából örömmel értesülünk, hogy igaz ugyan miszerint néhány (4-5) egyház az utóbbi években csakugyan beszüntette a legátiót, de viszont más egyházak ujonnan léptettek életbe ezen intézményt, úgy hogy az utóbbi időkben minden ünnepre allandóan 160-165 legátust küld főiskolánk a tiszántuli egyházkerületben levő ref. egyházakba. A tegnapi tudósításunkból különben is több-nagyobb egyház neve kimaradt, vagy tévesen volt közölve. Ezeknek pótlásául közöljük még néhány nagyobb egyház legátusainak nevét. Debreczenben a 4-ik legátus Csipke Elemér 4 th. lesz. Juhász Elek 4 th. pedig P. La-

dányba megy. Békésen: Kolozsvári Mihály 3 th. Békés Gyulén Szeremley Gyula 4 th. Mezőturon Kónya Gábor 3 th. Tur-Kevébe Percz István 4 th. Komádiba Hajdu Péter 3 th. Kőrös Tarsán Oláh Sándor 3 th. Gyoman Imre József 5 th. Monostorpályin Pálur Miklós 3 th. Kunhegyesen Nemeth Vincze 2 th. Kun Madarason Bata Imre 2 th. Szoboszlón Kállay Sándor 3 th. a husvétünnepi követek. És mivel nem érdekelten olvasóinkra, hogy az öreg kollegiumból, mely egyházakhoz indulnak ünnepi követek, közelebb közölni fogjuk a szeniori hivatalnak teljes idevonatkozó kimutatását.

Innét-onnét.

Tisztelt doktor Veridicus barátom alapos, komoly cikkekben szőlítja a magyárokat az alkohol elleni küzdelemre. . . . Azonban nem félti Polgár Papp Laczi uram az ő pálinkás seregét, míg a nemes város címeres czégyere alatt kotyvasztathatja a gyilkos italt es míg a piszkos hasznót kereső magas kincstár szabadalmazza eme nemzet mérgezést.

De meg azótán bajos is lemondani a nyáron felette üdítő sestakerti borocskáról, mikor tisztességes ivóvizünk sines; mert ime a köntösgáti vízvezetékbe is beleszadt a csap (pedig a legdrágább fajta csap volt! Szerk.) és így, nyaranta, meg az alkoholelleses tábor is kénytelen sestakerti és egyéb savanyu borocska mellett üdülni.

Hiába irkálunk mi az alkohol mérgezés, a pálinkástábor ellen, míg oly nemes erkölcsi testület is, mint szabad királyi Debreczen város ösztöndíjakkal buzdítja polgártárs Papp Lacziakat a haszonért való minél tömegesebb alkoholos mérgezésre, az emelkedett és fokozott fogyasztás esetén a tiszta jövedelem bizonyos hányadával jutalmazván a néppusztító mérgek kotyvasztást.

Doctor Veridicus barátom és még sokan azt tartjuk: gyilkos mérgek a pálinka. Ezért nem is értenek meg minket soha polgártárs Papp Lászlóék. Szerintök: — hasznos ital . . .

Midőn istenkaromló, rongyos, piszkos, veszendőnek indult, a többi hasonzorút is metelyező pálinkás alakokat látuk az utcán égnek mered a hajunk szála; hogy ilyen undok fertőbe tud sülyedni a magyar ember . . . Ezt a nyavalyátót meglepett, állati sorba sülyedt beteg alakot okoljuk, undorral fordulunk el tőle; pedig hisz a magas kormány fővédnöksége mellett virul a pálinka mérés, terjed a nemzet mérgezés. A sístergős Isten nyila csapkodna körül az ilyen atyai kormányt a szabadalmazott mérgek kotyvasztásával együtt.

Papság, oktatók, törvényhatóságok, értelmes és becsületes társadalom szövetkezők, tirátok vár a nagy feladat, hogy a züllésnek indult népet megmentésék a végleges koresulástól és pusztulástól. De való igaz, ez esetben magatoknak is jó példával kell elől menni. Fajotok fentartásáért éreztek-e magatokban annyi erőt és lemondást?

nemes Portörő Kelemen.

Orvosi körökből.

Varga Emil dr. kerületi orvos négyheti szabadságra elutazott. Távolléte alatt hiva-

Legmegbízhatóbb
husvétü árúk!

Husvétü של פסח fűszer, bor, szilvorium, és seprő pálinka

kitünő minőségben, pontos kiszolgálás és hazhoz szállítás mellett kapható

Krausz J. Bernát

fűszer és csemege üzletében
DEBRECZEN, Piacz utca 70-ik szám alatt.

LEG
BIZ
TOS
ÁR
ÚK

talos teendőit dr. K. Szalay Béla tb. kerület orvos végzi.

A halál önkéntesei.

A „Magyar Világ“ e cím alatt közöl egy titokzatos szerelmi drámát, melynek a tonalai nevezett laptárs értesülése szerint Debreczenig elnyulnak. Mi fentartással közöljük e hirt, melynek egyik részvétet érdemlő szereplője — állítólag — Debreczenben állomásozott katonatiszt volna, ha ugyan igaz a titokzatos szerelmi eset, mely így hangzik: A boldogtalan szerelem végzetes drámának lett ismét okozója. Nagykanizsán kezdődik a dráma. Ott élt ugyanis Goldhammer Károly hivatalnok fiatal, rendkívül művelt feleségével, született Rosenfeld Ilonával, aki igen jómódu budapesti családból származik. Nemrég az asszony megismerkedett Asztalos Dezső közöshadseregbeli hadnaggyal, aki Deák Péter nagykanizsai főkapitánynak sógora volt. Ideális baráti viszony fejlődött közöttük. De a hadnagyot nemsokára elhelyezték Nagykanizsáról Debreczenbe és azontul csak levél útján érintkeztek egymással. A boldogtalan asszony szívében a rajongó szerelem mind nagyobb tért hódított és ezért elhatározta, hogy elválik a férjétől. Két hét előtt feljött a fővárosba és nagy bátyjához, Rudnay Lipót szénnyagkereskedőhöz ment lakni a Lipót-körút 9 ik számú házba. A hadnagy azonban tudomására adta már előzőleg, hogy nem veheti feleségül, mert teljesen vagyontalan. — Erre az elkeseredett asszony még Nagykanizsáról levelet irt neki, amelyben azt irta, hogy haljanak meg közösen, ha már az életben nem lehetnek egymáséi. Ezt a levelet azonban már nem tudták Asztalos Dezső hadnagynak kézbesíteni, mert eltűnt Debreczenből. A posta a levelet visszaküldte Nagy-Kanizsára, ahol Deák Péter főkapitánynak adták át. A főkapitány a levelet olvasva, rögtön értesítette róla Rudnayt, az az asszony nagybátyját, de a figyelmeztetés már későn érkezett. A szerencsétlen asszony a mult héten elment hazulról és nem tért vissza többé. Most mind a két eltűntet, akik talán már a halál önkéntesei lettek, országszerte keresik.

A mezőrendőrség a jószágtenyésztő gazdákhoz.

A következő közérdekű hivatalos felhívás: ajánljuk a jószágtartó gazdák figyelmébe: Az 1888. évi VII. t.-cz. 23. §-a, valamint az 1900. évi XVII. t.-cz. 12. §-a alapján a mezőrendőrkapitányság főlhívja az állattulajdonos gazdákat, mészárosokat és állatkereskedőket, — hogy a birtokukban levő állatok betegségeit és az elbullási eseteket a mezőrendőrkapitányságnál Csapóutca 15. sz. a. és Wawra József városi m. kir. állatorvosnál Rákóczi utca 41. sz. a. jelentsék be, a bejelentésre még azon állattulajdonosok is kötelezettek, akiknek rendes magán állatorvosai vannak.

A Hardegg gróf ékszerei.

Hardegg gróf ékszerlopása ügyében érdekesebbnél érdekesebb fordulatok állottak be. Hardegg gróf nejevel együtt tegnap este érkezett meg Debreczenbe. A grófi pár megérkezése után dr. Lukács Emil ügyvéddel, aki

Ilyés István és Ilyés Jánosnak a védője, fekereste Végh Gyulát, a bünyügyi osztály főnökét. A hivatalban Végh Gyula megmutatván az ékszereket, Hardegg grófék megállapították, hogy az ékszereiből egyetlen darab sem hiányzik, amely megállapítás után Végh Gyula kapitány a grófi párnak ma kiszolgáltatta a megtalált ékszereket, valamint az 1400 koronát is. Az elveszített összegből még hiányzó 2200 koronát pedig dr. Lukács Emil védő kifizetvén, így most már a grófi párnak semmi kárja nincs. Ezekután Hardegg gróf további kihallgatása folyamán kinyilatkoztatta, hogy miután semmi kárja sincs, nem kívánja Ilyésék megbüntetését. — Ez alkalommal említjük fel azt is, hogy a talált ékszerekre és pénzre nem történt semmiféle foglalás sem és az ártatlanul 15 napi fogságot ült kocsis, Főris szintén elállott az Ilyésék ellen indítandó kártérítési követelésétől, amennyiben kiegyezett Ilyésékkel és 48 koronát, mint kártérítési összeget dr. Lukács ügyvédtől át is vett. Az eként kárpótol bérkocsis nagy örömeben a Murvay testvérek nevezetű bérkocsis bajtársaik társaságában elment áldomást inni. Az egyik kut utcai kocsmába tértek be, hol a fájdalom pénzből szerencsésen el is ittak 8 koronát és midőn Foris Murvayék biztatása daczára sem akart tovább maradni; sőt távozott a kocsmából, alig lépett ki az ajtón, a két Murvay lefogta, földre teperte és a megmaradt 20 forintot elvette Főristől; a miről Főris a rendőrségnek reggel jelentést is tett. A vizsgálatot meg is indították Murvayék ellen, de persze a pénz már nem került elő. Murvayék reggelig mulatoztak. Szóval a szegény Főris, ki 7 gyermekes család apa és nem is önálló bérkocsis, hanem csak szegény hajtó és ki ártatlanul szenvedte a 15 napig tartó súlyos börtönbüntetést, legvégén elmondhatja hogy sem pénz, sem posztó.

A debreczeni gazdasági egyesület közgyűlése.

A debreczeni gazdasági egyesület vasárnap rendes évi közgyűlést tartott. A jelen voltak örömmel vették tudomásul az egyesület áldásos működését. Az egyesület vagyona a mai nap 24 ezer korona. Az egyesület ez évben akarja létesíteni a gyümölcsfa iskolát, Ló- és szarvasmarha kiállítását rendez a Hortobágyon, minden hónapban gazdasági kiállítást a Pallagon, szeptember hónapban tanulmányi kirándulást a székelyföldre. Létesíteni kíván egy gazda szövetséget is, hogy a gazdasági terményeket közvetlen a gazdáktól szerezzék be a katonaság. A derék és munkás egyesület

elnökével Rickl Antallal együtt, elősmerést érdemel.

Első leánykiházasítási egyesület mint sz.

Ezen intézet XL. rendes közgyűlése márc. 25-én a tagok élénk részvétele mellett tartott meg, Az évi jelentésből, mely kiemeli, hogy az intézet 1902. kezelési év végével fennállásának negyvenedik évét töltötte be, kivethető, hogy az 1902. üzleti év, daczára a rossz kereseti viszonyoknak kedvező és kielégítő volt. Új beiratkozás volt 11,837 jutalékrész K. 1200.400 biztosított tőkével; a biztosítási állomány az év végével Kor. 46,128,450 volt. Díj és mellékletékek bevétele az elmúlt évben volt K. 2,285.864.93 tehát 119,368,12 koronával több mint az 1901. évben. Értékpapír kamat, Házber, Takarékbetét kamatok czimén 372,393.10 k. yagis, 64371 20 koronával több vételeztetett be mint az elmúlt évben. Kiházasítási jutalék és visszafizetések czimén 663.721.97 K. utaltatott ki és 392 kedvezményezett között 956 jutalékrészszel oszlik meg mely között 25 árva kedvezményezett 54 ezer K. összeggel foglal helyet. A díjtartalekhoz korona 1.192,324 csatoltatott és ennek összege az 1902. év végével K. 8.131.691.86 volt. Az ujonnan szervezett árfolyamkülönbözési tartalék 50 ezer K. összegében nagy melegeggel fogadtatott. A fennmaradó kezelési felesleg K. 165.752.16 az alapszabályok értelmében alapszabályszerű javadalmazások, nászjutalék felemelési alap és külön tartalék tételeire osztandó fel, mely utóbbiak 894.494.48 koronára rugnak. A hivatalnoki nyugdíjalap 107.630.31 K. képvisel, melynek a közgyűlés által 5 ezer K. szavaztatott meg. Tetemes leírások után a mérleg végösszege K. 9.323.257,91, mely végösszeg kizárólag raális értéktételekben nyeri fedezetét. Az igazgatóság jelentése az előző közgyűlési határozatok végrehajtásáról, a a pénzkészletek egy részének ujabban egy kttünő bérház vétele által történt beruházása tárgyában egyhangu helyesléssel tudomásul vétetett ugyszintén néhány újabb biztosítási kombináció és tabella bevezetése helyeslőleg és tetszéssel fogadtatott. A felügyelő bizottság indítványához képest a mérleg és jelentés egyhangulag jóváhagyólag tudomásul vétetik és az igazgatóságnak a felmentvény megadatik Tanay József és Fenyvesi Adolf tag indítványára pedig az Igazgatóságnak, az összes intézőknek, különösen pedig Schwarcz Ármin elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kijelentetnek Hád Ignác és Zador Alajos tag urak. A felügyelő bizottságnak volt tagjai, ugymint: Dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Héger József, Wertheimer Albert, Seifensieder József és Weil J. Dávid egy év tartamára újból megválasztatnak. Miután még a márc. hó 16-án dr. Stamberger Ferenc kir. közjegyző jelenlétében megejtett és a jelentésben foglalt „D“ osztályu nyereménykötvények kisorsolására utalás történt, melynek eredményét alább közöljük, az agg elnök lelkes éltetésével a közgyűlés bezarult. 1675 Braun Mór ur Budapest, 3281 Szsbó Benedek ur Budapest, 1383 Bindfeld Márk ur Hatvan, 4504 Büchler Mór ur Csurgó, 5625 Sziklai Sándor ur Gyón, 6481, Gintner Aron Salamon ur, Szezcucin, 646091 Cseley József ur. Szt.-Gothard, 3747 Papo Juda Gavriel ur, Sarajevó.

Érdekes
ujdonságok
érkeztek

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szerezheti be szükségletét, — u. m.: finom bőrárúk, pénz, szivar és cigaretta tárczák, sport és játékszerek: football labdák, tenis ruhettek és labdák; finom aczél és késárúk, ollók, zsebkések, botretvák és Lorotváló készülékek, háztartási különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, illatszerek, husvétii öntözők és mindenféle pipere kellékeket.

Mindenki tudja.

hogya a Mauthner-féle impregnált takarmány-répamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és arai igen olcsók.

Rózsa Lajos

első legnagyobb női és gyermek felöltő áruháza Debreczenben értesíti a t. hölgyközönséget, hogy az előkelő urhölgyvilág részére a legmodernebb tavaszi felöltő és kalapkülönlegességei rendkívül nagy választékban megérkeztek.

Csipkefüggönyök 2 frt 90 kr.

Az „Orendi“ szőnyegház Bécsben I. Lugeck 2., árul husvétig nagyon szép erős szövésű 3 1/2 méter hosszú csipkefüggönyöket rendkívül kivételes olcsó árért 2 frt 90 kr-ért ablakonként egy vagy 2 darabban. Vidékre a szállítások azonnal eszközöltetnek.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyviz hatása páratlan, különösen a köszvényes bajoknál. Dr. Bor-sányi Béla a budapesti Szt. Lukács fürdő főorvosa.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

SZINHÁZ.**Műsor:**

Kédden „A“ bérletben Egy kis vihar és Hűtelen vigjáték.

Szerdán „B“ bérletben Ugyanaz.

Csütörtökön „C“ bérletben Aszalai uram leányai, vigjáték.

Penteken Szünet.

Szombaton Szünet.

Vasárnap délután félhelyárakkal Hófeherke tündérmese.

Este **Foltényi Vilmos** felléptével II. Rákóczi Ferenc fogsága színmű.

Hétfőn délután félhely árakkal Párisi élet. daljáték.

Este A falu rossza. Népszínmű.

A karszemélyzet jutalomjátéka.

A szintársulat névtelenjeinek, a karszemélyzetnek jutalomjátéka volt tegnap. Goldstein Számít adtak elég szép számú közönség jelenlétében. Az előadás nagyon is gyenge volt, de egyes szereplők mint pl. Krémer, Iványi, Menszáros kiemelkedtek a keretből. Felvonás közben a legujabb, divatos néger tánczot mutatták be, melyet, habár nem sok izlés van a tánczban, a zsu-folt karzat megújrázott. Legtöbb élvezetet nyújtott a katonazenekar nyitánya. A derék karmestert, Krause Antalt több ízben függöny elé hívták.

Egy kivándorolt magyar amerikai levele.

(Katasztrófák az Atlanti Óceánon.)

Nem-e csodálatos az, igen tisztelt olvasóim, hogy mi — született európaiak oly könnyedén, sőt hetykén szálltunk ama óriási „alkotmányra“-ra, mely ide hozott bennünket — a bizonytalanság ismeretlen partjára?! Nem gondolkoztak még azon, hogy tulajdonképpen micsoda pyhsikai vagy lelki erő az, mely nekünk, kik azelőtt soha tengert magunk előtt nem láttunk, hanem

csak tengeri katasztrófákról és betegségekről hallottunk, olvastunk, azt a vétele-nül erős impulsust adja, hogy oly könnyedén neki menjünk a veszedelemnek?!

Otthon hagytuk szeretettjeinket, hazánkat, mindazon tárgyakat, melyekhez boldog emlékek fűznek és ily óriási utra keltünk, bizonytalan jövőre való kilátással és kockára téve életünket legdrágább kincsünket, X Y nevű hajóra szálltunk, melyen 8—10—19, sőt több napon át állandóan veszedelemben forogtunk!

Mert hisz mindnyájan jól emlékezünk arra a veszedelmes utra, melyet idáig megtettünk. Bármily nagyszerű alkotásu is lett legyen a hajó, mégsem mondhatta egy sem közülünk, hogy: „No, ezen ugyan biztosan átjövünk. Ezen baj nem lesz! stb. stb.“ Egy kis vihar, egy kis köd . . . és az óriási eszköz ismét csak Isten kezében van!

— A mitől a legtapasztaltabb és legbátrabb tengerészek legjobban félnek — az a köd! Emlékszem is nem oly régen volt, hogy „Blücher“ nevű hajón az utazás 5-ik napján ugy este fele szó nyü köd támadt. annyira, hogy rajtuk, a kik a fedélzeten még néhány másodperczel előbb tréfálóztunk, mulattunk, egyszerre lelket próbó kétségbeesés vett erőt. Matrózaink maguk is ijedeztek. Néhány másodpercz alatt ugyanis oly sűrű köd támadt, hogy nem láttuk, merre kell lakosztályainkat felkeresnünk. A hajó ekkor 2 1/2 órán át másodperczenként adott vészjeleket. Az egész idő alatt buzgó imádsággal könyörögtük le az egy élő Isten segélyét. Sokan közülünk térden állva; sőt a földön feküdve imádkoztak sirva, kétségbeesve. Harmad fél óráig tartott e kínos állapot, melyre, míg élek — fogok visszaemlékezni. A köd elmúlván, gyönyörű csillagok ég tárult fel előttünk, . . . a hangversenyteremben megszólalt a muzsika . . . lelkünkben pedig a legszebb zeneszó: a Hallelujah! A háladási gyönyörű éneke!

A hány katasztrófáról még idáig olvastam, mindig sűrű köd volt az előidézője. Így sülyedt el 1898. évi június hó 4-én reggel 5 órakor a „La Bourgogne“ nevű francia hajó, mely a ködös csatornában (La Manche) egy „Cromartshire“ nevű angol hajóval ütközött össze.

Az utasok mélyen aludtak midőn rettenetes lökés zavarta fel őket utolsó földi álmukból az angol hajó óriási erővel ment neki a „Bourgogne“-nak, mely akkor épen, daczára a ködnek, tőle telhető legnagyobb sebességgel haladt. Néhány másodpercz alatt megtelt az egész hajó vízzel, oldalt fordult, a kazán felrobbant, úgy, hogy 15 mentőcsónak közül csupán 4 volt tengerre bocsátható. — A III. osztályu utasok szörnyű kegyetlenkedéseket vittek véghez. Ütöttek, zerték, vagy egyenesen a tengerbe dobtak egymást a nőket, gyermekeket, a hajó, 20 percz alatt teljesen elsülyedt. Egy másik ehhez hasonló nagy katasztrófa a „Stella“ nevű angol hajót érte 1899 évi márczius hó 28-án délután 3 óra 45 perczkor. Vihar és köd voltak megfontói. A vihar elterelte a rendes utirányából és igv sziklás helyekre jutott. Egy robbanás, néhány másodpercz . . . és a hajónak vége volt. A hajón volt 181 ember, ezek közül 106 veszett oda a megmenekülteket csak két napi bolyongás után vette fel egy német hajó. Hogy az ilyen „megmenekültek“ közül aztán utólagosan hányan maradnak életben, arról hallgat a krónika. A laikus is belátja, hogy ily módon pusztító betegségeket szereznek maguknak a szerencsétlenek és előbb-utóbb — nagy részük — vagy tudógyuladásba, vagy borzasztó rheumába belepusztulnak. Nem em-

lékszem annak a brazíliai hajónak a nevére mely 1886-ban pusztult el, de emlékezem, hogy 3400 ember vesztette rajta életét, ezek közül két főkonzul is.

Életét vesztette 564 ember és pedig 88 első osztályu, 113 másodosztályu és 246 harmad osztályu és néhai Don Pedro volt brazíliai császár 2 vagy 3 udvari embere.

Néhány héttel ezelőtt alkalmam volt látni ama rettegő sokaságot, mely 6 napon keresztül valóságos ostrom alá vett egy new yorki hajózási irodát, mely nem tudott elég megnyugtató választ adni a „St. Louis“ nevű gyorsjáratu hajó holmaradása felől. A hajónak 7 nap alatt kellett volna New Xorkba érkeznie és bejött a 12-ik napon. Állítólag rossz karban voltak gépei.

Nemrég egy hollandi hajó 9 nap helyett 16 napig bolyongott az Óceánon. Mindezek oly események, melyek nemesak félelmet gerjesztenek az emberben . . .

Hátha még olyat is olvas az ember, hogy ezen vagy azon a hajón cholera, pestis ütött ki! . . . Az ennek nyomában járó rettegés, félelem semmiféle tárczairó által nem örökíthető meg.

Én sem próbálkozom vele!

Dr. Klein.

CSARNOK.**Barátkozás.**

(Falusi történet.)

Irta: Szabó Kálmán. 5.)

Látván pedig a macska, hogy már nincs mire nézni, egy kicsit megnyalogatta az ablakra tett lábast, azután az ajtónyílás elé kuporodott, várta, hogy valaki ki-eressze.

Azt mondja ekkor a házigazda a komájának:

— Fogadjunk, komám, hogy ez a macska komámat ki nem eresztí az ajtón.

— Micsoda! — mond Kákati, nagy szemeket meresztve — már olyan macskát még nem teremtett az isten, a kitől én féljek, ha szinte veszett volna is!

Nono, komám, csak ne nagyon hetvenkedjék — tódítá a szót a gazda, egyet randitva bajuszán — mert ez a macska még bottal sem bocsátja ki komámat. Nem látott még komám ilyen fortélyos állatot.

Hát fogadjunk! — mond nekitüzesedve Kákati.

— Mit? kérdé Czitraháti.

— Fogadjunk egy liter jóféle pálinkába.

Nem bánom; áll a fogadás, bólintott Czitraháti a fejével és kezét adtak rá. Azzal Kákati lelökte nyakából a gubát, pálczáját véve, indult az ajtó felé.

— Na komám, tegye hát kezét a kilincsre, szólta a gazda.

— Kákati csak távolról nyult balkezével a kilincs után, mert jobbában a pálczát fogta, ütésre készen, mire a macska ráveté zöldes sárga nagy szemét Kákatiire s egy kicsit felemelkedék fektéből, bajuszos felső ajkát kissé fölebb huzva, halkán elnyávítá magát.

— Nyissa ki az ajtót, próbáljon kilépni, kommandirozza a gazda az asztal mellől. De vigyazzon, hogy szerencsésen ki-mehessen.

Kákati egy kissé megrökönyödött, tartott tőle, hogy a macska csuffá találja teni, de aztán csak bátorságot vett magának az ajtó kinyitására, akkor a macska, mint a villám . . . egyszerre künn termett a pitvarban.

— No, nem megmondtam — szolt nagy hahotával Czitraháti, hogy nem bossátja ki komámat! Sőt inkább komám bossátotta ki őtet!

— Hiszen, komám csak mókázik velem, így könnyű az embert rászedni, dörmögve restelkédve Kákátüi, az ajtótól az asztal felé kullogva.

— Látja, látja, komám, ilyen tréfái vannak ennek az én emberemnek! monda az asszony mosolyogva.

— Tréfa, nem tréfa, csak hogy komám egy czilinder pálinkával tartozik, elvesztette a fogadást — szolt nevetve a gazda.

— Jól van, hát meg is adom, majd megisszuk valamikor; de most már megyek, mert éjfél körül jár az idő. És az üveget zsebébe nyomva, gubáját, pálcáját véve, csendes jó éjszakát kívánva elköszönt.

Meglássa kelmed, megharagszik a koma, minek izélt vele, szolt az asszony feddőleg az urához.

Czitraháti kikísérte komáját az utcaajtóig és kérte, hogy ne haragudják a macskatréfáért.

— Dehogy haragszom, már hogy haragudnám! mondá az. Csak komámék ne haragudjanak, hogy ilyen késői vendég voltam a hazuknál.

— Hunczut, a ki haragszik kedves komám! mond Czitraháti és addig hálalkodtak egymásnak, míg egyszer csak ott állottak a kocma előtt, hol azt a jófélét rá-mérték volt a koma szilvóriumjára.

— Igaz a, komám, én még tartoznám is valamivel, vagy mi, szolt Kákátüi s tudva azt, hogy Mózsi korcsmáros, arra való számitással, miszerint fonóházak, dudabalog, disznótorok, kézfogók és lakodalmakból éjszaka is jöhetnek hozzá italért, telen is a mérőben szokott hálalni, egyben meg is köpögtatta a mérő utcára néző ablakát. Mire Mózsi rögtön kiugrott a duona alól, furulyagatyás löcselábait papucsba dugta, Mencsin-koffját nyakába lökte, gyertyát gyújtott és kinyitotta az ajtót.

— Adjon isten jó reggelt, Mózsi gazda, monda a komák, belépvén a mérőbe.

— Adjon isten viszonzá Mózsi. Mi do-log az, hogy ilyen jókor felkeltek gazduraimék, talán vásárra igyekeznek?

— Nem megyünk bizony mi, mert mi csak épen ide jöttünk, egy kis jó pálinka eranyában. Hozzon is rögvést egy fél litert a legjavából — mond a vesztos koma és helyet foglalának a hosszú asztal mellett.

(Folyt. köv.)

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa Utócai
Debreczen. Kistemplom bazár.
Megérkeztek a tavaszi idény
ujdonságai.
Női divatkelmék,
Francia különlegességek,
Batistok, Zephyrek.
Selyem szövetek.
Óriási választék. Szabott árak.

Balmaz-Ujváros határában
500 hold marha legelő

kiadó.

Tudakozódók forduljanak a **Kiskabai gazdaság intézőségéhez u. p. Kaba**; még pedig folyó hó 14-ig, mert ezen időn túl a legelő nem adatik ki.

Ugyanott

1000 db. birkának való legelő
is kapható.

Boros Testvérek nődivat áruházában

Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
Jó Sefírek, Batistok, Vász-
Olesó nak, Szönyegek, Fügő-
nyök, Agyterítő, Pipere Olesó
czikkek. Divatos

T. iparos urak figyelmébe! Kóvacs kő-szenet, pozsonyi kő-szenet, (Kox) és faszenet legjutányosabban há-hoz szállit Neumann és Weisz hatvan u. 5. telefon 205.

Szőlővenyigét minden mennyiségben veszünk. Czim a kiadóhivatalban.

160 négyszögöles házhelyek

a Csapó utca végén igen olcsón részletfizetésre kaphatók. Felvilágosítás nyerhető: Fejér Ferencz ügyvédi irodájában a városi bérházban.

Mindennemű francia és angol szövet ujdonságok

a tavaszi és nyári idényre legnagyobb választékban méterenkint 2 forinttól 5 forintig.

Hallatlan olcsóság! Ritka előnyös vétel!
5000 vég tavaszi és nyári szövet:
méterje 45 krtól 1 fut 45 krig.

Mosókelme ujdonság

1. könyv cretonok . . . 19 krtól kezdve
2. „ vászon zsefírek . . . 19 „ „
3. „ szines batistok . . . 24 „ „
4. „ ruhavásznak . . . 45 „ „
5. „ himz. svájci batistok 20 „ „
6. „ bluz s joupon ujdonság 33 „ „
7. „ tiszta gyapju delen 38 „ „ és följebb.

Minták helyben és vidékre ingyen és bérmentve. Rendelésnél kérem a kívánt mintakönyv számát és a szövet minőségét megjelölni.

WEINER MÁTYÁS nődivat áruháza
Budapest, VI. Andrassy-ut 3. sz.

4187—1903

Árverési hirdetmény.

Debreczen város tulajdonához tartozó Hatvan-utcai ökörtalmas és tűzfa csöszház melletti, együtt 71 hold 488 □-öl földterület 1903. évi április 1-től 1909 évi dec. 31-ig terjedő időre a város székházának kistermében **1903. évi április hó 14-ik napján** d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Mely árverésre a bérelni kívánók azzal hivatnak meg, hogy az árverési részletes feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s árverelni kívánók az árverelő küldöttség kezeihez 371 korona bánatpénzt letenni tartoznak.

Debreczen, 1903. márc. 30.

A városi tanács.

348.

Az István gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEJYZÉKE

Az 1887. apr. 18-án Bpsten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénz fizetés mellett. Zsákkal együtt. Kor. érték.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	26.40
B. „ „ aprószemű	25.40
O. Királyliszt	25.40
1. Lángliszt kivonat	24.60
2. Elsőrendű zsemleliszt	23.80
3. Zsemleliszt	23.20
4. Elsőr. kenyérl.	22.80
5. Közép kenyérliszt	22.20
6. Kenyérl.	21.40
7. Barna kenyérl.	20.40
7 1/2 „ „ II.	19.40
8. a. „ „ III.	15. —
11. Finom korpa zsákkal	8.40
12. Durva korpa zsákkal	8.40
Csirkebuza zsák nélkül	7.60

A zsákok súlytartalma, teljsulyt tiszta súlynak véve.
A. B. 0—6 számig 85 kiló
7. és 8. sz. 70 kiló
11. 12. 50 kiló

Debreczen, 1903. ápril 7.

Felhivás!

A közelgő **Husvétii ünnepek** alkalmából van szerencsenk különösen a saját örlésű **kiváló finom kalács és rétes lisztjeinket** a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, ugyszintén az általános elösmert különféle fajú kitünő **orosházi házi kenyérünket** a következő árak szerint:

I-ső rendű fehér kilója	24 fill.
I-ső „ barna „	22 „
II-od „ „	20 „
Rozskenyér hosszú és kerek alakú	20 „
Munkáskenyér igen jó zamatu	18 „

Kiváló tisztelettel

Gémes Ferencz és Társa.

orosházi házi kenyér sütöde.

Elárusttási helyek: Simonffy-utcai bérház.
Csapó-utca 86 88. Kiszegled utca 9. és
Piacz-utca 79 sz.

REMEK!

Creppe és Gazé-Boák
Csipke Gallérok
Selyem és Gazé
Női Nyakkendők
En tout cas
Divat Napernyők
Férfi Nyakkendők

nagy választékban
kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

Pásztor Gyula és Társa

vas, szerszám és rézárú kereskedése

DEBRECZEN, Csapó-utca (Bankház.)

Még soha nem létezett! 1 kiló lemez edény 45 kr.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy üzletünkben a mai naptól kezdve tul halmozott

öntött és lemez konyha-edények

óriási nagyválasztékát, **rendkívüli olcsó árk mellett** árusítjuk ki.

Midőn e kedvező körülményt szíves tudomásukra hozzuk, kérjük míg ezen olcsó készlet tart, beeres látogatásaival minél hamarabb szerencsételnül sziveskedjék.

Figyelmet érdemelnek: gazdag felszereléseink, gépészeti cikkek, angol prima gépszijak szőlő műveléshez, ollók, kések, és permetezők, nagy raktár az általános közkedveltség ek örvendő **szabadalmazott bácskai eke fejeknek kovácsolt aczélból jótállás mellett** és az itt fel nem sorolható áruk ezer és ezer válfajai a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás mellett.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk. Szíves pártfogást kér

tisztelettel

Pásztor Gyula és Társa.

Színke "secession" edény 1 kiló 70 krajczár.

Schicht-szppaan

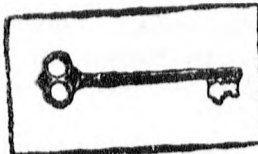
Védjegy

szarvas

vagy

kulcs

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegytéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a **Schicht** név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajoknál is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szélgörcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffogést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a **mollékelt** zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisítá-óktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetk. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb nem árt a szerek fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalan elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szorból. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Grim: 2.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzensel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészknél.

**Tavaszi ruhák
festését és
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.